

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU ZWIAZKU MIAST POLSKICH

z działalności w 1997 roku

Poznań, luty 1998

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
I. Zgromadzenie Ogólne	4
II. Zarząd	5
1. Posiedzenia Zarządu	5
2. Przyjęte uchwały, stanowiska, dokumenty oraz inne wystąpienia	5
3. Realizacja wniosków Zgromadzenia Ogólnego	8
4. Sprawy legislacyjne	9
5. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	12
6. Reprezentowanie Związku w innych instytucjach krajowych	13
III. Współpraca z innymi organizacjami samorządowymi	14
IV. Realizowane projekty	14
1. System Analiz Samorządowych	14
2. Wzmocnienie instytucjonalne ZMP	16
3. Określenie strat oraz monitoring odbudowy infrastruktury komunalnej w gminach dotkniętych powodzią	16
4. Dzielnice, osiedla, sołectwa w miastach. Etap II	16
5. Community Aid for Twinings	17
6. ECOS-Ouverture	17
7. Szkolenia dla przedstawicieli polskich samorządów miejskich	18
V. Komisje Związku	18
VI. Konferencje, targi, wystawy, imprezy	22
VII. Związek wobec powodzi	25
VIII. Udział w organizacjach międzynarodowych - - współpraca zagraniczna	26
1. Udział w samorządowych organizacjach europejskich	26
2. Współpraca z zagranicznymi organizacjami miast	27
IX. Ekspertyzy, opracowania, publikacje, ankiety	27
X. Biuro Związku	29
XI. Nowi członkowie Związku	30
XII. Budżet Związku	30
XIII. Skład organów Związku	31

WSTĘP

Rok 1997 był rokiem wyborczym. W kampanii przed wyborami parlamentarnymi wzięło udział wielu kandydatów pełniących funkcje w samorządach miast i gmin. Kandydowali oni praktycznie ze wszystkich ważniejszych list wyborczych. Podczas kampanii wyborczej główne ugrupowania deklarowały jednoznacznie swoją prosamorządowość i chęć szybkiego dokończenia reformy administracji publicznej. Jednocześnie działalność legislacyjna Parlamentu poprzedniej kadencji spowodowała kolejne istotne ubytki w dochodach gmin. W nowym Parlamencie znalazło się **znacznie ponad stu posłów i dwudziestu senatorów z rodowodem samorządowym**. Spośród delegatów na Zgromadzenie Ogólne Związku 16 uzyskało mandat poselski, a 5 - senatorski. Spośród 17 członków Zarządu Związku 2 zostało senatorami (Mieczysław Janowski i Tadeusz Kopacz) i 2 - posłami (Franciszka Cegielska i Józef Lassota). **Lobby samorządowe** w Parlamencie nowej kadencji jest wielokrotnie liczniejsze niż w poprzedniej, a także chyba najliczniejsze ze wszystkich lobbies środowiskowych. Niestety w pierwszej fazie prac nowego Parlamentu, zwłaszcza w kontekście występujących - przy obecnej zwiększonej równowadze między ugrupowaniami - ze zwielokrotnioną siłą konfliktów politycznych, **sprawy samorządowe nie uzyskały oczekiwanej przez miasta i gminy siły przebicia**. Widać to było najwyraźniej w pracach nad budżetem państwa na rok 1998, gdzie - poza autopoprawką Rządu, która uwzględniła dwa z naszych najważniejszych postulatów - nie udało się uzyskać innych niezbędnych zmian, jak choćby w kwestii subwencji szkolnej czy kosztów oświetlenia ulic. Wypada mieć nadzieję, że stan ten ma charakter przejściowy.

W nowej **Konstytucji** rozdział „*Samorząd terytorialny*” uzyskał kształt zasadniczo zgodny z naszymi postulatami, natomiast zapisy dotyczące podziału administracyjnego kraju, w ramach wynegocjowanego w Zgromadzeniu Narodowym poprzedniej kadencji „kompromisu” nie spełniły naszych oczekiwań.

W zakresie **innych spraw legislacyjnych** nadal w poważnym stopniu absorbowali przedstawiciele organizacji samorządowych sprawy doraźne. Miało to miejsce zwłaszcza pod koniec kadencji, kiedy to decyzje Parlamentu zdominowała kampania wyborcza, a naszych opinii bądź nie uwzględniano, bądź też nie zwracano się o nie. W zasadzie nie wprowadzono żadnych istotnych z punktu widzenia samorządów regulacji systemowych, a zmiany doraźne były albo porządkowe, albo miały niekorzystny wpływ na finanse gmin.

Po osiągnięciach lat 1995 i 1996 **mocna pozycja Związku na arenie międzynarodowej** była ustabilizowana. Pełnione przez przedstawicieli Związku funkcje w organizacjach europejskich, prowadzone przez Biuro Związku programy Unii Europejskiej oraz zorganizowane przez Związek: w kwietniu w Poznaniu Paneuropejskie Forum „*Planowanie lokalne i regionalne*” i w październiku w Gubinie II Konferencja Miast Partnerskich Polski i Niemiec, umocniły prestiż ZMP w Europie. Wypada przy tym podkreślić, że Związek nadal jest jedyną polską organizacją gmin, będącą członkiem Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR).

Zasadniczy postęp odnotowaliśmy także we **współpracy z USAID** (Agencja Rozwoju Międzynarodowego Stanów Zjednoczonych). Kontynuowany był w coraz szerszym zakresie cykl projektów dla Związku i dla miast, finansowanych przez rząd USA. Przyczyniła się do tego także wysoko oceniona realizacja wcześniejszych projektów. W roku 1997 realizowano: projekt wzmocnienia instytucjonalnego Związku, dofinansowany przez USAID w kwocie ok. 280.000 zł, którego dokończenie i kontynuacja (w mniejszym rozmiarze) są realizowane w roku bieżącym. Rozpoczęła się realizacja II etapu projektu dotyczącego jednostek pomocniczych samorządu terytorialnego w miastach, która zakończy się w kwietniu 1998 (120.000 zł). System Analiz Samorządowych, którego realne utworzenie rozpoczęto w połowie 1997 roku, przyniósł wyniki zapowiadające pomyślną kontynuację w latach następnych (w roku 1997 - ponad 600.000 zł). Otrzymaliśmy także sprzęt komputerowy o wartości ok. 180.000 zł. 4 przedstawiciele Związku odbyli trzytygodniowe szkolenie w USA. Ponadto Związek uczestniczy w Zespole Sterującym Programu "Partnerstwo dla Gmin", który jest adresowany bezpośrednio do gmin. Obecnie rozpoczyna się wspólna z innymi organizacjami gmin realizacja projektu „Określenie strat i monitoring odbudowy zniszczeń powodziowych w infrastrukturze komunalnej”, którego Związek jest administratorem (wartość dofinansowania ze środków USAID - 200.000 USD).

Zadowolająca jest także **współpraca z pozostałymi ogólnopolskimi organizacjami gmin**: Związkiem Gmin Wiejskich RP, Unią Miasteczek Polskich i Unią Metropolii Polskich, zwłaszcza w ramach strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Nie można tego niestety powiedzieć o kontaktach z KSST, choć rozwija się współpraca z przedstawicielami sejmików wojewódzkich.

Miasta nadal odczuwają **konkretne korzyści z przynależności do Związku**. Niezależnie od częściowo korzystnych wyników naszych starań o właściwy kształt rozwiązań legislacyjnych, widoczne są nadal rezultaty finansowe. I tak na przykład korzystniejsze niż pierwotnie proponowano rozwiązanie problemu dofinansowywania wypłat dodatków mieszkaniowych (choć nadal wysoce niezadowolające) skutkuje w budżetach miast. Niewątpliwie istotny był w ubiegłym roku skutek wystąpienia w 1996 roku w sprawie nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. O jeden procent wzrósł udział gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych (o kolejny wzrasta w roku 1998), a podział udziału gmin w podatku dochodowym od osób prawnych następuje na nowych, korzystniejszych dla mniejszych miast i gmin zasadach, wywalczonych przez Związek. Także działania promocyjne przynoszą wielu miastom - według ich przedstawicieli - konkretne efekty.

W wyniku tych działań **systematycznie, choć wolniej niż w latach ubiegłych, wzrasta liczba członków Związku**, która 31 grudnia ub. r. wynosiła 231, a w dniu przyjęcia niniejszego sprawozdania - 232. Do Związku należą wszystkie miasta wojewódzkie, wszystkie oprócz Gliwic miasta liczące ponad 100.000 mieszkańców, a także większość miast średnich (pomiędzy 50 a 100 tys. mieszk.). Dzieje się tak, pomimo iż Związek nadal nie prowadzi bezpośredniej działalności na rzecz pozyskania nowych członków, wyjąwszy regularną informację o pracach Związku w Tygodniku "*Wspólnota*", a zwłaszcza w comiesięcznej wkładce "*Samorząd Miejski*".

I. ZGROMADZENIA OGÓLNE

Najwyższy organ Związku zebrał się, jak w latach ubiegłych, dwukrotnie: od 13 do 16 marca w Ustroniu oraz 3 i 4 października w Opolu.

Zgromadzenie w Ustroniu przyjęło sprawozdanie Zarządu z działalności w roku 1996, sprawozdanie finansowe Biura Związku z wykonania budżetu Związku w 1996 roku, bilans Związku za rok 1996 oraz opinię Komisji Rewizyjnej o wykonaniu budżetu Związku. Uchwaliło również budżet Związku na rok 1997 oraz dokonało wyboru członka Zarządu na wakujące miejsce, którym został Dariusz Krajowski-Kukiel, prezydent Płocka. Zgromadzenie w Ustroniu zajęło także stanowiska w kilku ważnych kwestiach miejskich.

W XIII Zgromadzeniu Ogólnym w Ustroniu uczestniczyli delegaci ze 143 miast (na 222 należące wówczas do Związku). Instytucje centralne były reprezentowane przez ministra Krzysztofa Janika z Kancelarii Prezydenta RP, posłankę z województwa bielskiego, Grażynę Staniszewską, wicedyrektorów: Generalnej Dyrekcji Dróg Miejskich i Departamentu Finansów Komunalnych w Ministerstwie Finansów.

W XIV Zgromadzeniu Ogólnym w Opolu udział wzięli delegaci ze 118 miast (na 231 należących wówczas do Związku). Władze państwowe reprezentowali: samorządowi posłowie i senatorowie, wybrani do Parlamentu niecałe dwa tygodnie wcześniej, Rzecznik Praw Obywatelskich, profesor Adam Zieliński, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji, Józef Winiarski, wiceminister finansów, Halina Wasilewska-Trenkner. Udział wzięli również przedstawiciele innych organizacji samorządowych: Paweł Tomczak - dyrektor Biura Związku Gmin Wiejskich RP, Wiesława Wójtowicz - Bunczek, burmistrz Baborowa, z Unii Miasteczek Polskich, Czesław Tomalik - wiceprzewodniczący Rady Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich, prezes Zarządu Związku Gmin Śląska Opolskiego, Wiesław Sikorski - sekretarz Unii Metropolii Polskich, Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic, prezes Związku Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw.

Przyjęto następujące uchwały i stanowiska:

a) w Ustroniu:

- stanowisko w sprawie kierunków dalszych prac nad reformą służby zdrowia i systemu ubezpieczeń zdrowotnych,
- stanowisko w sprawie kierunków dalszych prac nad nową ustawą o finansach gmin,
- stanowisko w sprawie rozwiązań ustawowych w zakresie finansowania dróg publicznych.

b) w Opolu:

- uchwałę w sprawie priorytetów legislacyjnych miast polskich.

Ponadto Zgromadzenie Ogólne w Ustroniu przyjęło uchwałę w sprawie likwidacji "funduszu wydawniczego i przeznaczenia go na udział w "Kręgu Darczyńców" w związku z obchodami milenium śmierci Świętego Wojciecha w Gnieźnie.

II. ZARZĄD

1. Posiedzenia Zarządu

Zarząd Związku zebrał się w 1997 roku trzynastokrotnie:

- w Siedlcach, w dniach 17-18 stycznia,
- w Poznaniu, w dniach 7-8 lutego,
- w Ustroniu, w dniu 13 marca,
- w Radomiu, w dniu 11-12 kwietnia,
- w Poznaniu, w dniu 17 maja,
- w Tarnowie, w dniach 13-14 czerwca,
- w Warszawie, w dniu 19 lipca (nadzwyczajne),
- w Poznaniu, w dniu 4 sierpnia (nadzwyczajne),
- w Żorach, w dniach 29-30 sierpnia,
- w Opolu, w dniu 2 października,
- w Głogowie, w dniach 24-25 października,
- w Warszawie, w dniu 28 listopada,
- w Poznaniu, w dniu 19 grudnia.

Przed XV Zgromadzeniem Ogólnym w Poznaniu zarząd zebrał się jeszcze dwa razy w 1998 roku:

- w Jastrzębiu Zdroju, w dniach 30-31 stycznia,
- w Poznaniu w dniach 13-14 lutego, w celu m.in. przyjęcia sprawozdań za rok 1997.

Ponadto zaplanowane jest posiedzenie Płocku, w dniach 13-14 marca.

W posiedzeniach Zarządu uczestniczyli zwykle: przedstawiciele Komisji Rewizyjnej, przedstawiciele innych organizacji, przedstawiciele miast nie będący członkami Zarządu, zaproszeni eksperci i goście. Na niektóre posiedzenia członkowie Zarządu, którzy nie mogli w nich uczestniczyć, przysyłali swoich upoważnionych przedstawicieli (zgodnie ze Statutem Związku i Regulaminem Zarządu).

Osobami odpowiedzialnymi w Biurze Związku Miast Polskich za przygotowanie posiedzeń organów Związku są: Andrzej Porawski (dyrektor Biura) i Jolanta Hałas (zastępca dyrektora ds. administracyjnych).

2. Przyjęte uchwały, stanowiska i dokumenty oraz inne wystąpienia

W wyniku prac Zarządu oraz na podstawie propozycji Komisji i Biura Związku przyjęto następujące **stanowiska i dokumenty**:

- stanowisko w sprawie poselskiego projektu ustawy o finansowaniu dróg publicznych (01.97),
- stanowisko w sprawie poselskich projektów ustawy o przekształceniu użytkowania wieczystego osób fizycznych w prawo własności i o uwłaszczeniu osób fizycznych będących użytkownikami wieczystymi nieruchomości (03.97),
- stanowisko w sprawie projektu ustawy o gminach uzdrowiskowych (04.97),
- wstępne uwagi od projektu ustawy o strażach gminnych (04.97),

- wstępne uwagi do projektu ustawy o zmianie ustaw: prawo budowlane, o zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw (04.97),
- stanowisko w sprawie bezpośrednich wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów (04.97),
- stanowisko w sprawie projektu zmian w ustawie o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych oraz w ustawie Prawo spółdzielcze (04.97),
- uwagi (wspólnie z Unią Metropolii Polskich) do projektu ustawy ordynacja wyborcza do rad gmin oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów (05.97),
- stanowisko w sprawie kolejnej wersji projektu ustawy o finansowaniu dróg publicznych (06.97),
- stanowisko (wspólnie z Unią Metropolii Polskich) dotyczące projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o drogach publicznych (07.97),
- stanowisko w sprawie środków dla miast i gmin, wynikających z projektu budżetu państwa na rok 1998 (z autopoprawką rządu) (11.97),
- stanowisko w sprawie projektów ustaw o stanie klęski żywiołowej, o stanie wyjątkowym i stanie wojennym (11.97),
- stanowisko w sprawie kompetencji samorządu powiatowego i regionalnego (12.97).

Ponadto Zarząd przyjął **uchwały** w sprawach:

- zmian w regulaminie pracy Zarządu w sprawie uprawnień skarbnika Związku,
- zmian w regulaminie pracy Biura w sprawie utworzenia stanowiska zastępcy dyrektora Biura,
- zasad wynagradzania pracowników Biura,
- przyjmowania darowizn - środków pieniężnych z przeznaczeniem na pomoc gminom dotkniętym skutkami powodzi,
- gromadzenia w Związku informacji o pomocy miast dla gmin objętych powodzią,
- zmian w budżecie Związku,
- przekazania środków finansowych zgromadzonych na koncie "funduszu powodziowego" z przeznaczeniem na pomoc dla miast i gmin poszkodowanych przez powódź: dla miasta Limanowa - na dofinansowanie budowy infrastruktury komunalnej, związanej z budową mieszkań dla powodzian (100.000 zł) oraz dla Szkoły Muzycznej w Opolu (5.743,58 zł),
- zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej w kwocie 100.000 zł na wydatki bieżące.

Zarząd skierował też szereg **wystąpień do różnych organów państwowych**:

- do ministra spraw wewnętrznych i administracji - wniosek o podjęcie inicjatywy zmierzającej do dokonania zmiany Rozporządzenia Ministra - szefa URM w sprawie określenia wykroczeń, za które pracownicy terenowych organów rządowej administracji ogólnej, wykonujący zadania w zakresie państwowego nadzoru budowlanego, oraz funkcjonariusze straży miejskiej są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (15.03),
- do współprzewodniczących Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - wniosek o rozpatrzenie na najbliższym posiedzeniu Komisji skutków zmiany ustawy o podatku od towarów i usług... (17.04),
- do Marszałka Sejmu RP - sprzeciw środowisk samorządowych wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (7.07),

- do: Marszałka Sejmu RP, Prezydenta RP, Prezesa NSA, Prezesa Sądu Najwyższego i Rzecznika Praw Obywatelskich - prośbę o rozważenie możliwości wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP art. 22 ustawy budżetowej na rok 1997 (dopłaty do centralnego ogrzewania i ciepłej wody wyłącznie dla mieszkańców zasobów spółdzielczych) (7.07),
- do Prezesa Rady Ministrów - prośbę o interwencję w sprawie wypowiedzenia lokalu Agencji Rozwoju Komunalnego (7.07),
- do Prezydenta RP - wniosek o niepodpisywanie ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z sierpnia 1997 roku (19.08),
- skargę do Prezesa Rady Ministrów na Wojewodę Legnickiego, który podjął działania wobec władz miasta Lubina bez wystarczających podstaw prawnych i bez zachowania należytego w tej sprawie trybu, a także obiektywności (3.09),
- do członków Komisji Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego - prośbę o rozważenie możliwości skierowania interpelacji na najbliższym posiedzeniu Sejmu w sprawie Lubina (3.09),
- do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego - prośbę o pilne rozpatrzenie wniosków w sprawie niezgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy o gospodarce komunalnej (3.09),
- do Prezydenta RP - wniosek o niepodpisywanie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności (16.09),
- do Wiceprezesa Rady Ministrów i ministra finansów - prośbę o jak najszybsze spotkanie z przedstawicielami Związku i innych organizacji gmin w celu przedyskutowania i przyjęcia ustaleń dotyczących najpilniejszych problemów finansowych gmin (14.11)
- do Marszałka Sejmu RP - opinię o poselskim projekcie nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (13.12),
- do Prezesa Rady Ministrów oraz Wicepremiera i Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji prośbę o spowodowanie przyspieszenia prac nad rozporządzeniami, które winny zostać wydane w związku z wejściem w życie ustawy o strażach gminnych i ustawy o ochronie zwierząt (6.01.1998).

Ponadto Prezes Związku Miast Polskich, działając z upoważnienia Rady Miasta Poznania, skierował **2 wnioski do Trybunału Konstytucyjnego**:

- 1) 23 maja 1997 - o stwierdzenie niezgodności przepisu art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1997 roku - ustawy budżetowej na rok 1997, dotyczącego dotacji dla spółdzielni mieszkaniowych z przeznaczeniem na dopłaty do centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz na usuwanie wad technologicznych i instalację urządzeń do pomiaru i regulacji zużycia ciepła i wody w spółdzielczych zasobach mieszkaniowych;
- 2) 23 maja 1997 - o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP art. 11 oraz art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej.

W styczniu 1998 roku na posiedzeniu w Jastrzębiu Zarząd postanowił skierować **dwa kolejne wnioski do Trybunału Konstytucyjnego**:

- 3) o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisu art. 7 ust. 2 ustawy o restrukturyzacji finansowej jednostek górnictwa węgla kamiennego oraz wprowadzeniu opłaty węglowej (z upoważnienia RM Nowa Ruda),

4) o stwierdzenie niezgodności przepisu art. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (z upoważnienia RM Gubina).

Zarząd **postanowił** także:

- **poprzeć wniosek** Rady Miejskiej Margonina do TK w sprawie niezgodności z Konstytucją ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego, przysługującego osobom fizycznym, w prawo własności, skierowany do Trybunału 29 grudnia 1997 r.,
- **wystąpić z pilną inicjatywą legislacyjną** w sprawie postulowanych przez przedstawicieli miast członkowskich i niektórych sejmików zmian w ustawie "antykorupcyjnej".

Zarząd do końca stycznia 1998 roku **przyjął w poczet członków 13 miast**.

Relacje z posiedzeń Zarządu i stanowiska Zarządu były publikowane w Tygodniku "*Wspólnota*", w comiesięcznych wkładkach Związku - "*Samorząd Miejski*".

3. Realizacja wniosków Zgromadzenia Ogólnego

a) w sprawie finansów gmin

Wnioski zawarte w stanowisku z Ustronia w tej sprawie były prezentowane przez przedstawicieli i ekspertów Związku w zespole, który pracował przy Komisji Wspólnej nad założeniami projektu docelowej ustawy o finansach gmin. Po wyborach parlamentarnych prace zespołu uległy zahamowaniu. Dopiero w lutym 1998 roku, na pierwszym po wyborach posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Strona Samorządowa złożyła wniosek o jak najszybsze wznowienie prac zespołu, który został przyjęty do realizacji.

b) w sprawie finansowania dróg publicznych

Stanowisko z Ustronia było prezentowane przez przedstawicieli Związku w trakcie prac nad poselskim projektem ustawy o finansowaniu dróg publicznych w komisjach sejmowych. Stanowisko to udało się obronić tylko częściowo. Podatek od środków transportu został w znacznej części zlikwidowany i zastąpiony akcyzą od paliwa. Gminy, które utrzymują połowę dróg w Polsce, uzyskały tylko rekompensatę utraconych dochodów (i to ze wszystkimi znanymi kłopotami), nie zaś oczekiwaną partycypację w zwiększonych środkach, jakie zamierza się przeznaczyć na budowę i utrzymanie dróg publicznych (patrz p. II.4).

c) w sprawie kierunków reformy służby zdrowia i ubezpieczeń zdrowotnych

Stanowisko z Ustronia zostanie zaprezentowane po podjęciu obecnie przerwanych prac nad kontynuowaniem reformy.

d) w sprawie priorytetów legislacyjnych miast polskich

Uchwała ZO w Opolu została w całości uwzględniona (z niewielkimi uzupełnieniami) przez inne ogólnopolskie organizacje gmin. W formie wspólnego stanowiska czterech organizacji (uzupełnionego o stanowiska, projekty i inne materiały będące dorobkiem Związku i pozostałych organizacji) została ona przekazana Marszałkowi Sejmu i Premierowi podczas zwołanej z naszej inicjatywy konferencji samorządowej

w Sejmie, w dniu 28 listopada 1997 roku. Opracowanie to zostało wręczone także wszystkim posłom i senatorom samorządowym, zwłaszcza członkom odpowiednich komisji parlamentarnych. Nasze priorytety legislacyjne zostały także przekazane Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP, w celu ich uwzględnienia w planie jej pracy.

4. Sprawy legislacyjne

Rok 1997 był z punktu widzenia potrzeb legislacyjnych samorządów mało korzystny. W niektórych kwestiach zmiany w przepisach doprowadziły nawet do pogorszenia sytuacji samorządów miast i gmin. Niewątpliwie istotny wpływ na to miały wybory parlamentarne, poprzedzająca je kampania, a także zdominowanie pierwszych miesięcy działania nowego parlamentu przez prace nad budżetem państwa.

Najważniejszym z punktu widzenia rezultatem wcześniejszych działań legislacyjnych przedstawicieli Związku są **przepisy dotyczące samorządów, zawarte w nowej Konstytucji RP**. Niezależnie od zróżnicowanej oceny politycznej innych części Konstytucji trzeba jednoznacznie stwierdzić, że zapisy zawarte w rozdziale samorządowym nowej ustawy zasadniczej stanowią realizację wszystkich postulatów, określonych zarówno przez organy Związku jak i przez Ogólnopolską Konferencję Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów. Natomiast zawarte w rozdziale „ustrojowym” zapisy odnoszące się do podziału administracyjnego kraju są wynikiem kompromisu politycznego, zawartego pod naciskiem PSL, dla zapewnienia projektowi Konstytucji wymaganej większości w Zgromadzeniu Narodowym.

W roku 1997 zaszły niestety **dalsze niekorzystne zmiany w finansach gmin**:

- na początku roku nie udało się uzyskać postulowanego zwiększenia subwencji szkolnej oraz środków kierowanych do miast na finansowanie zadań objętych ustawą „miejską” (w tym na inwestycje);
- krótko przed wyborami nastąpiła zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, niwelująca wcześniejszą, postulowaną przez gminy zmianę, powodującą niewiązanie opłaty targowej z podatkiem od nieruchomości;
- ustawa o „uwłaszczeniu użytkowników wieczystych” została uchwalona także krótko przed wyborami, w formie świadczącej o jej włączeniu w kampanię wyborczą (nie uwzględniono stanowiska Związku z marca 1997, o którego sformułowanie najpierw wprost się dopominano; nie uwzględniono także konsekwencji finansowych tej ustawy dla dochodów własnych gmin);
- ustawa o finansowaniu dróg publicznych, której zasadniczym celem było zwiększenie wydatków władz publicznych na drogi publiczne, ograniczyła realizację tego celu jedynie do dróg znajdujących się obecnie w gestii administracji rządowej; gminy otrzymały - i to w sposób co najmniej ułomny - jedynie rekompensatę utraconych wpływów z likwidowanej części podatku od środków transportu; ustawa winna więc nosić nazwę *ustawy o finansowaniu niekomunalnych dróg publicznych i rekompensowaniu gminom utraconej części wpływów z podatku od środków transportu*;

- ustawa o restrukturyzacji górnictwa, niekonsultowana z organizacjami gmin, spowodowała umorzenie z mocy prawa zobowiązań restrukturyzowanych jednostek górnictwa, w tym także wobec gmin (z tytułów będących dochodami własnymi gmin), bez jakiegokolwiek rekompensaty utraconych dochodów;
- nowelizacja ustawy o najmie lokali mieszkalnych nie uwzględniła orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w części dotyczącej art. 45 ust. 2 ustawy, a uwzględnienie części dotyczącej art. 45 ust. 3 poprzez przepisanie do ustawy obowiązującego rozporządzenia (w zasadzie bez zmian) oznaczała z jednej strony poszerzenie kręgu osób uprawnionych do dodatków, a z drugiej dalsze zmniejszenie dofinansowania wypłat dodatków z budżetu państwa.

Jednocześnie ustępujący Sejm, na zakończenie wyżej wymienionych działań ustawodawczych, **osłabiających finanse gmin**, w jednej ze swoich ostatnich decyzji dokonał - jakby na ironię - postulowanej przez nas od lat zmiany **regulaminu Sejmu**, postanawiającej o konieczności przedstawiania wraz z każdym projektem ustawy nie tylko (jak dotąd) jego skutków finansowych dla budżetu państwa, ale także dla budżetów gmin (!).

Ustawa o **gospodarce komunalnej**, którą uchwalono w wersji „kompromisowej” (pomiędzy zwolennikami czystej koncepcji wolnego rynku a osobami wskazującymi konieczność utrzymania ograniczonego interwencjonizmu państwowego, zwłaszcza w okresie transformacji), nie tylko nie przyniosła - poza pewnym uporządkowaniem dotychczasowych rozwiązań prawnych - oczekiwanych przez miasta i gminy przepisów, to jeszcze wprowadziła dwie regulacje, które spowodowały ich zaskarżenie (z inicjatywy miast) do Trybunału Konstytucyjnego.

Ustawa o **odpadach** została uchwalona w kształcie uwzględniającym większość postulatów formułowanych przez środowiska samorządowe. Jeden z artykułów tej ustawy zobowiązuje gminy do opracowania gminnego programu ochrony środowiska, uwzględniającego między innymi sposoby zagospodarowania odpadów i ścieków komunalnych. Należy przy tym podkreślić, że ta oczekiwana regulacja ustawowa winna być połączona ze zwiększeniem uprawnień inspekcyjnych i egzekucyjnych gmin w zakresie ochrony środowiska oraz ze zwiększeniem udziałów gmin w Funduszu Ochrony Środowiska. Jest to niezbędne, aby uchwalane przez gminy programy mogły być realizowane w praktyce.

Nowe **Prawo energetyczne** niestety nie uwzględniło postulatów formułowanych przez przedstawicieli miast i gmin, w tym zwłaszcza dotyczących restrukturyzacji zbędnych monopolii energetycznych, ze sprawiedliwym udziałem w zapowiadanych przekształceniach gmin, które były i są ważnymi inwestorami w tej dziedzinie.

Udało się natomiast ograniczyć projektowane zmiany w ustawach: **Prawo budowlane i o zagospodarowaniu przestrzennym** do zakresu porządkującego pewne sprawy i uwzględniającego wnioski z dotychczasowego działania tych ustaw. Przede wszystkim nie nastąpiło uszczuplenie autonomii gmin w zakresie planowania zagospodarowania swojej przestrzeni. Kilka drobnych zmian wprowadzono wbrew naszej opinii szczegółowej, jednak nie mają one istotnego znaczenia.

W ramach kampanii wyborczej powstała też na końcu kadencji, bez żadnej formy konsultacji z przedstawicielami gmin, **nowa ustawa "antykorupcyjna"**. Zawiera ona rozwiązania kuriozalne, w tym swoistą roczną banicję osób pochodzących z wyboru, kończących swoją kadencję, na terenie swojego miasta (gminy), a w pewnym stopniu także poza tym terenem. Zarząd podjął obecnie działania zmierzające do takiego znowelizowania tej ustawy, aby zawarte w niej rozwiązania miały racjonalny charakter i nie prowadziły do swoistej negatywnej selekcji osób decydujących się na pełnienie lokalnych funkcji publicznych.

W końcu roku ubiegłego, po podjęciu prac przez nowy Parlament, przedmiotem prac legislacyjnych stał się **projekt budżetu państwa na 1998 rok**. Wyjściowy projekt, pozostawiony przez poprzedni rząd, wzbudził zdecydowany protest przedstawicieli organizacji gmin, sformułowany na piśmie przez Stronę Samorządową Komisji Wspólnej. Dyskusja nad tym dokumentem spowodowała, że w ramach autopoprawki przedstawionej przez nowy rząd uwzględniono część naszych postulatów:

- zwiększono (nie wiadomo, czy wystarczająco) rezerwę na subwencję drogową,
- zwiększono o 120 mln. zł (zamiast postulowanych 180 mln.) środki na zadania wynikające z ustawy „miejskiej”.

Nie uwzględniono natomiast postulatów:

- zrekompensowania gminom zmniejszenia stawek podatku dochodowego od osób fizycznych (usiłowano argumentować, że wzrost udziału z 16 do 17 %, wynegocjowany przez nas w 1996 roku, który miał rekompensować wcześniejsze ubytki w dochodach gmin, rekompensuje właśnie tę zmianę stawek),
- środków na oświetlenie ulic i dróg niekomunalnych,
- zwiększenia subwencji oświatowej,
- odpowiedniego zwiększenia planowanej rezerwy na zrekompensowanie gminom dochodów utraconych w 1997 roku na skutek powodzi.

Podczas prac w komisjach sejmowych posłowie przyjmowali wprowadzić niektóre nasze postulaty, zwłaszcza odnoszące się do subwencji „szkolnej”, jednak podczas głosowań - podobnie jak w poprzedniej kadencji - obowiązywała dyscyplina klubowa „w obronie budżetu”, a wpływ lobby samorządowego okazał się zbyt słaby.

Przedstawiciele Związku brali także udział w trwających od 1996 roku pracach nad projektem ustawy o **strażach gminnych**, uchwalonej 29 sierpnia 1997 roku. Ustawa, choć daleko odbiegająca od związkowego projektu z 1995 roku, realizuje jednak nasze postulaty minimum, porządkując sytuację straży miejskich, bez zasadniczego zwiększania ich uprawnień. Jej główną zaletą jest uzyskanie dla straży gminnych odrębnej regulacji ustawowej, której ewentualne modyfikacje będą daleko łatwiejsze niż zmiany w ustawie o Policji.

Dwie sprawy, zgłoszone przez Związek, są w trakcie rozpatrywania przez **Trybunał Konstytucyjny**, jednak tylko jedna bezpośrednio na nasz wniosek.

Pierwsza z tych spraw dotyczy **art. 22 ustawy budżetowej na zakończony już rok 1997 (!)**. Zdaniem wnioskodawcy i Związku regulacja przepisu art. 22 ustawy

budżetowej prowadzi do powstania stanu prawnego sprzecznego z zasadami sprawiedliwości społecznej i zasadą równości wobec prawa, ponieważ budynki będące własnością spółdzielni mieszkaniowych są tylko częścią całej substancji mieszkaniowej. Realizacja przepisu art. 22 ustawy budżetowej oznacza zatem w praktyce ograniczenie dostępu do środków będących przedmiotem dotacji tylko i wyłącznie dla spółdzielni mieszkaniowych, a w efekcie dla członków tych spółdzielni.

Trybunał Konstytucyjny w dniu 25 czerwca 1997 r. postanowił o nienadaniu biegu naszemu wnioskowi, stwierdzając, że pochodzi on od podmiotu nieuprawnionego. Wniosek skierowaliśmy zatem do podmiotów uprawnionych do występowania we wszystkich sprawach. Został on we wrześniu ub. r. poparty przez rzecznika Praw Obywatelskich, który otrzymał w tej sprawie protesty także z innych środowisk i skierowany przez niego do Trybunału.

Trybunał Konstytucyjny postanowieniem z dnia 16 czerwca 1997 r. nadał natomiast bieg naszemu wnioskowi w sprawie niezgodności z **Konstytucją art. 11 i art. 12 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej**, naruszających - zdaniem miast - konstytucyjną zasadę pewności prawa i zasadę niedziałania prawa wstecz. Rozprawa została ostatecznie wyznaczona dopiero na 31 marca 1998 roku.

5. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego - płaszczyzna negocjacji i współpracy z rządem oraz krajowymi organizacjami gmin

Czterej przedstawiciele Związku uczestniczyli w pracach **Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego**, a liczni przedstawiciele Związku w powołanych przy Komisji zespołach roboczych. Bezpośrednio w Komisji uczestniczą: *Wojciech Sz. Kaczmarek* - Prezes Związku, *Franciszka Cegielska* - Wiceprezes ZMP, *Jan M. Czajkowski* - Wiceprezes ZMP, *Józef Lassota* - członek Zarządu ZMP. W pracach Komisji dominowała tematyka związana z finansami gmin, koncepcjami związanymi z reformą państwa, funkcjonowaniem oświaty i ochroną zdrowia. Część zespołów roboczych Komisji, w których pracują przedstawiciele Związku (niektórzy pełnią funkcje współprzewodniczących zespołów), nie była zwołana ani razu (brak inicjatywy współprzewodniczących ze strony rządowej. Po powołaniu nowego rządu Komisja zebrała się po raz pierwszy na przełomie stycznia i lutego 1998 roku, jednak posiedzenie to nie było poprzedzone żadnym spotkaniem któregośkolwiek z zespołów roboczych i nie mogło przynieść konkretnych wyników. Uzgodniono wszakże, iż niektóre zespoły (zwłaszcza ds. finansów komunalnych) wznowią pracę i rozpatrzą najpilniejsze sprawy, wniesione przez przedstawicieli organizacji gmin.

Współprzewodniczącym Komisji Wspólnej jest *Marcin Świącicki* - członek Zarządu ZMP, który w Komisji reprezentuje pulę Unii Metropolii Polskich, będąc jej Prezesem.

W ubiegłym roku trwała bieżąca **współpraca z resortami**: finansów, spraw wewnętrznych i administracji, gospodarki przestrzennej i budownictwa oraz z Urzędem Rady Ministrów (dwa ostatnie uległy w trakcie roku przekształceniom w ramach tzw. „reformy Centrum”). Efekty tej współpracy były jednak raczej skromne.

Współpraca z krajowymi organizacjami gmin odbywała się na bieżąco w ramach Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która, uzyskawszy wcześniej umocowania ustawowe, została uwzględniona także w Regulaminie Sejmu (obligatoryjne zasięganie opinii krajowych organizacji gmin odnośnie projektów ustaw, które dotyczą samorządu terytorialnego). Regularnie przed posiedzeniami Komisji odbywały się posiedzenia Strony Samorządowej, a jeszcze częściej, w tym także w innych sytuacjach, spotkania czterech ogólnopolskich organizacji gmin (bez KSST, którego zdanie, obarczone politycznym poglądem dominującego w tej organizacji PSL, zbyt często było odmienne od wszystkich pozostałych partnerów). Inne formy współpracy z organizacjami gmin omówione są w punkcie III sprawozdania).

6. Reprezentowanie Związku w innych instytucjach krajowych

Przedstawiciele Związku brali ponadto udział w pracach:

- Naczelnej Rady Zatrudnienia - członek Zarządu ZMP, Krzysztof Telka i przewodniczący Komisji Rewizyjnej Związku, Marek Kozłowski,
- Komitetu Badań Naukowych (do końca poprzedniej kadencji) - członek Zarządu Związku, Mieczysław Janowski,
- Rady Agencji Rozwoju Komunalnego - wiceprezes Związku, Jan M. Czajkowski, który jest wiceprzewodniczącym Rady ARK,
- Rady Nadzorczej Spółki „Municipium” - prezes Związku, Wojciech Sz. Kaczmarek,
- w zespole ds. grantów w programie „*Innowacje w gminach*”, przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej - Jan Maciej Czajkowski,
- zespół roboczy ds. ustawy o finansach gmin (w składzie: przedstawiciele Rządu, organizacji samorządowych, posłowie i eksperci) - Jan Maciej Czajkowski,
- w Komitecie Rekomendującym LGPP (Program USAID „*Partnerstwo dla gmin*” - Jan Maciej Czajkowski,
- w Radzie Fundacji Godła Promocyjnego - prezes ZMP, Wojciech Sz. Kaczmarek,
- w zespołach „kompetencyjnych”, przygotowujących we współpracy z Pełnomocnikiem Rządu ds. Reformy Ustroju Państwa, prof. Michałem Kuleszą założenia ustaw szczegółowych, związanych z reformą administracji publicznej - ponad 30 przedstawicieli Związku (styczeń, luty 1998),
- w Jury Konkursu „*Dom dostępny*” - Dionizy Beda, przewodniczący Komisji ZMP,
- w komisjach sejmowych - liczni przedstawiciele Zarządu, Komisji, miast oraz Biura Związku.

III. WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANIZACJAMI SAMORZĄDOWYMI

Współpraca z krajowymi organizacjami gmin odbywała się na bieżąco w ramach Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (punkt II.5).

Ponadto dwa posiedzenia Zarządu odbyły się z udziałem Rady Unii Metropolii Polskich (wypracowano wspólne stanowiska). Zorganizowano też jedną konferencję wspólnie ze Związkiem Gmin Wiejskich RP - dotyczyła ona usuwania skutków powodzi.

W maju ub. r. Związek zorganizował we współpracy z innymi organizacjami gmin kolejną, **X Ogólnopolską Konferencję Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów w Poznaniu**. Udział w niej wzięli: Włodzimierz Cimoszewicz - Premier RP, Grzegorz Białoruski - przedstawiciel Prezydenta RP, Halina Wasilewska-Trenkner - wiceminister finansów, Józef Winiarski - wiceminister spraw wewnętrznych i administracji, Piotr Buczkowski - przewodniczący sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego, Leszek Balcerowicz - przewodniczący UW, posłowie: Wiesława Ziółkowska (UP), Stanisław Kracik (UW), Zbigniew Janowski (SLD); Kierownictwo AW"S" reprezentował przewodniczący Ligi Krajowej, Tadeusz Wrona.

Podczas Konferencji czołowi przedstawiciele ugrupowań politycznych, biorących udział w rozpoczynającej się właśnie parlamentarnej kampanii wyborczej, przedstawili stanowiska swoich partii, dotyczące rozwoju samorządności terytorialnej i kierunków dalszej reformy administracji publicznej w Polsce.

Konferencja zajęła stanowiska w następujących sprawach:

- w sprawie dalszej decentralizacji spraw publicznych w państwie,
 - w sprawie dalszych kierunków prac nad nową ustawą o finansach gmin,
- oraz podjęła uchwałę w sprawie najważniejszych problemów legislacyjnych samorządu terytorialnego.

IV. REALIZOWANE PROJEKTY

W 1997 roku Biuro Związku złożyło 4 wnioski do amerykańskiej Agencji USAID o dofinansowanie rozmaitych projektów. Zostały one rozpatrzone pozytywnie, a na ich realizację Związek otrzymał w 1997 roku ogółem granty i wyposażenie o wartości ok. 1.000.000 zł. Ponadto Związek otrzymał z innych źródeł kwotę blisko 90.000 zł dotacji na inne przedsięwzięcia.

1. System Analiz Samorządowych - Zbieranie i analiza danych o sektorach usług publicznych - I faza (10 miast metropolitalnych)

W 1997 roku rozpoczęła się realizacja projektu p.t.: **Zbieranie i analiza danych o sektorach usług publicznych**, finansowanego przez **USAID** w ramach programu o nazwie **SYSTEM ANALIZ SAMORZĄDOWYCH (SAS)**. Projekt ma na celu

stworzenie warsztatu metodologicznego i wzmocnienie zaplecza eksperckiego, realizującego badania efektywności usług publicznych. Wstępna faza projektu, której zadaniem jest wypracowanie narzędzi badawczych, jest realizowana w 10 miastach metropolitalnych - ze względu na spodziewane najlepsze ich przygotowanie do współpracy w prowadzeniu prac badawczych o charakterze pilotażowym. W dalszych fazach prace będą prowadzone także w mniejszych miastach. Jednocześnie inna część programu SAS została rozpoczęta w gminach wiejskich (realizowana przez ZGW RP). Do badań wytypowano pięć sektorów usług publicznych: ochronę zdrowia, pomoc społeczną, oświatę, transport oraz kulturę i sztukę. Postanowiono przebadać każdy z tych sektorów usług w dwóch różnych miastach.

Do podstawowych zadań wstępnej fazy projektu należało zbadanie istniejących baz danych, określenie ich przydatności dla oceny potrzeb społecznych w zakresie świadczenia usług publicznych, ich jakości i kosztów oraz efektywności zaspokajania. Bezpośrednim celem było wypracowanie narzędzi badawczych, służących do realizacji tych zadań.

Zamierzenia autorów projektu są bardzo ambitne; w naszej tradycji badawczej brak bowiem należytych rozwiązań metodologicznych. Wszelkie osiągnięcia na tym polu, dokonane przez firmy realizujące projekt, będą miały charakter prawdziwie pionierski. Opracowane wskaźniki i procedury ich stosowania winny przygotować podstawy monitorowania usług publicznych w gminach różnych typów. Celem nadrzędnym zarówno niniejszego programu jak i późniejszego monitoringu jest wyposażenie działaczy samorządowych w gruntowną wiedzę o prawdziwych kosztach świadczenia usług publicznych przez gminy, zaopatrzenie ich w odpowiednie argumenty w trakcie negocjacji z przedstawicielami władz centralnych i wreszcie - stworzenie podstaw skutecznego „lobbyingu” na rzecz spraw samorządowych.

Projekt rozpoczął się w marcu 1997 wraz z uruchomieniem procedury przetargowej. Na ogłoszenie prasowe odpowiedziały 62 firmy. Do przetargu zgłosiły się 32 firmy, z których Komisja Przetargowa zakwalifikowała do II etapu przetargu 22. Spośród nich do przetargu stanęło ostatecznie 19 podmiotów gospodarczych.

Po ocenie nadesłanych ofert Komisja Przetargowa wyselekcjonowała 6 firm, które realizują I fazę projektu.

Realizację pierwszej (3-miesięcznej) fazy projektu rozpoczęto 1 października 1997. Firmy zobowiązane były dostarczyć opracowanie końcowe w ciągu 90 dni.

Ostatecznie termin zakończenia I fazy prac ustalono na 19 stycznia 1998 r.

Podczas odbioru prac okazało się, że wymagają one jeszcze pewnych uzupełnień, których efektem ma być uzyskanie podobnego wyniku I fazy projektu - gotowego narzędzia badawczego, możliwego do zastosowania w różnych miastach. Narzędzia te muszą być skonsultowane z ekspertami z badanych dziedzin oraz z praktykami wykonującymi te zadania w miastach. Ta uzupełniająca część I fazy projektu zostanie zakończona w kwietniu br. Następnie rozpocznie się II faza projektu, podczas której każdy z 5 sektorów usług publicznych zostanie zbadany jednakową metodą we wszystkich 10 miastach metropolitalnych oraz dodatkowo w wybranych miastach mniejszych.

Wyniki prac po każdej fazie projektu będą publikowane i udostępniane miastom do wykorzystania. Miasta będą mogły wykorzystywać wypracowane narzędzia badawcze do badań poszczególnych sektorów usług publicznych u siebie, bądź zlecać

przeprowadzenia takich badań firmom realizującym projekt lub innym, wyłonionym w obowiązującym trybie.

Związek założy bazę danych projektu SAS, aby móc porównywać uzyskane w różnych miastach wyniki i posługiwać się nimi w swoich działaniach na rzecz miast.

Koordynatorem projektu w Biurze Związku jest Mirosława Posern - Zielińska.

2. Wzmocnienie instytucjonalne Związku Miast Polskich

W ramach tego projektu zrealizowane były następujące zadania:

- a) uzupełnienie bazy materialnej Biura Związku - zakup sprzętu poligraficznego i komputerowego o wartości ponad 26.000 USD (wraz ze sprzętem otrzymanym w ramach projektu SAS wartość sprzętu otrzymanego ze źródeł USAID wynosi blisko 80.000 USD),
- b) przygotowanie konferencji "Efektywność służb komunalnych – prezentacja poradnika" (zaplanowanej ostatecznie na marzec 1998),
- c) przeprowadzenie konferencji i warsztatów na temat metodologii opracowywania strategii rozwoju miast,
- d) wydanie dwóch poradników dla władz lokalnych ("Systemy informacji przestrzennej GIS – planowanie i wdrażanie" – wydany we wrześniu ub. r., "Efektywność służb komunalnych – metody i procedury oceny" – przygotowany do druku),
- e) cykl szkoleń komputerowych dla pracowników Biura ZMP,
- f) założenie profesjonalnej bazy danych o miastach w Biurze ZMP (baza przygotowana, wdrożenie w 1998 roku),
- g) szkolenie dla przedstawicieli ZMP (i innych przedstawicieli krajowych organizacji gmin) w USA (zrealizowane w lipcu ub. r.),
- h) ocena działalności Związku, w tym zwłaszcza działalności informacyjnej (ankieta przeprowadzona w grudniu ub. r., publikacja wyników w przygotowaniu).

Koordynatorem projektu w Biurze Związku jest Tomasz Weigt. Projekt będzie kontynuowany w 1998 roku.

3. Określenie strat oraz monitoring odbudowy infrastruktury komunalnej w gminach dotkniętych powodzią

Decyzja o przyznaniu grantu w wysokości 200.000 USD została podjęta 30 września 1997 roku. Grant ma być zrealizowany do jesieni br., wspólnie z innymi krajowymi i regionalnymi organizacjami gmin. Związek ma być administratorem grantu. Obecnie w fazie końcowej są uzgodnienia dotyczące zakresu i trybu realizacji prac w ramach projektu.

Koordynatorem projektu w Biurze ZMP jest Danuta Żuomska.

4. "Dzielnice, osiedla, sołectwa w miastach". Etap II.

Jest to projekt skierowany do jednostek pomocniczych samorządu terytorialnego - dzielnic, osiedli i sołectw. Jednostki pomocnicze są naturalnym źródłem opinii i pomysłów dla władz samorządowych. Celem programu jest zwiększenie wpływu mieszkańców na kształtowanie polityki gminnej poprzez wspieranie rozwoju, zwiększanie uprawnień i upowszechnienie idei jednostek pomocniczych, a także stworzenie systemu wymiany informacji i wymiany doświadczeń między miastami. Obecnie zwiększa się też liczba konsultacji z jednostkami pomocniczymi w sprawie

najważniejszych decyzji podejmowanych przez władze miasta.

Projekt jest kontynuacją tematyki realizowanej w ramach projektu od 1996 roku. II etap obejmuje przede wszystkim zagadnienia dotyczące współpracy samorządów pomocniczych z organizacjami pozarządowymi i realizowany jest w kilku miastach w Polsce (zgodnie z wymogami Sponsora miały być to miasta znajdujące się w wykazie miast współpracujących z USAID). Spośród miast, które nadesłały zgłoszenia do projektu, wybrano 6. Są to następujące miasta: Bielsko-Biała, Dukla, Nowy Sącz, Szczecin, Poznań i Żyrardów. W ramach projektu organizowane są konferencje nt. współpracy jednostek pomocniczych z organizacjami pozarządowymi, szereg szkoleń i warsztatów. Przewidziana jest promocja najciekawszych przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu, a także wydanie poradnika, którego dystrybucja odbędzie się bezpłatnie. Do końca grudnia zorganizowano 6 konferencji (po jednej w każdym z miast), obecnie przygotowywane są szkolenia i warsztaty.

Okres realizacji projektu trwa od sierpnia 1997 do końca kwietnia 1998.

Koordynatorem projektu w Biurze ZMP jest Jolanta Hałas.

5. Community Aid for Twinings (CAT - Współpraca Miast Bliźniaczych)

Program ten realizowany jest w ZMP od 1994 roku. Gminy prowadzące współpracę ubiegają się, za pośrednictwem Związku, o dofinansowanie imprez organizowanych wspólnie z partnerem z Unii Europejskiej. Komisja Europejska podkreśliła na ostatnim spotkaniu koordynatorów CAT jakościową poprawę wniosków z Polski. Rośnie również z roku na rok ich liczba. Oprócz dotacji dla poszczególnych gmin, Komisja Europejska przeznacza corocznie część swego budżetu na współfinansowanie działań koordynatora w Związku Miast Polskich. W 1997 roku Komisja Europejska dofinansowała 98 wymian z udziałem gmin polskich. (o 9% więcej miast-gospodarzy w porównaniu do 1996 i o 42% więcej imprez z udziałem partnera polskiego w krajach Unii Europejskiej). Polska ma najwyższe wskaźniki z krajów Środkowej i Wschodniej Europy. Jedynym powodem, dla którego odrzucono 9 wniosków z Polski, było prze-kroczenie przez gminy terminu składania wniosków. Program będzie kontynuowany w 1998 roku.

Jego koordynatorem w Biurze ZMP jest Anna Brzozowska.

6. ECOS-Ouverture

Program ECOS/Ouverture jest programem współpracy międzygminnej i międzyregionalnej. Istnieją dwa typy projektów (makro- i mikro-projekty). ZMP zajmuje się koordynacją projektów polskich z wyjątkiem tych, które dotyczą województw nadbałtyckich. W czerwcu 1997 roku ZMP zorganizował, na zlecenie Komisji Europejskiej, konferencję informacyjną w Poznaniu (zarówno dla miast/gmin, jak i urzędów wojewódzkich, izb przemysłowo-handlowych, agencji rozwoju i instytucji pozarządowych). W 1997 roku przygotowano też materiały przetargowe na nowy etap realizacji E/O (złożone w Komisji Europejskiej w sierpniu 1997). Oczekuje się, że decyzja Komisji co do dalszych losów Programu zapadnie w pierwszym kwartale 1998 roku.

Koordynatorem projektu w ZMP jest Anna Brzozowska.

7. "Szkolenia dla przedstawicieli polskich samorządów miejskich"

Projekt realizowany jest ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Konfederacji Szwajcarskiej, we współpracy ze Szwajcarskim Związkiem Miast. Ubiegłoroczna współpraca ZMP ze Szwajcarskim Związkiem Miast stanowiła kontynuację działań podjętych w latach poprzednich. Ekspersi szwajcarskiej firmy konsultingowej "mundi" z Berna, współpracującej z ZMP na zlecenie Szwajcarskiego Związku Miast, przeprowadzili w zeszłym roku wspólnie z polskimi ekspertami 6 seminariów szkoleniowych dla pracowników administracji samorządowej. Gospodarzami seminariów były miasta członkowskie ZMP: Ostrów Wlkp., Gniezno, Zgierz, Dzierżonów, Kielce i Olsztyn. Tematyka seminariów obejmowała różnorodne zagadnienia z zakresu Sprawnej Administracji Samorządowej (New Public Management) - kierowanie strategiczne, zarządzanie projektami, współpraca międzygminna, a także GIS (systemy informacji geograficznej) oraz zagospodarowanie odpadów stałych. W przeprowadzonych w minionym roku seminariach wzięło udział 80 osób z miast członkowskich Związku.

Aktywny udział Szwajcarów w tych seminariach jest z roku na rok mniejszy, bowiem jednym z celów realizowanego w Polsce (a także w Słowacji i na Węgrzech) projektu, było przygotowanie grupy trenerów w danym kraju, którzy po zakończeniu przez stronę szwajcarską realizacji projektu będą kontynuować współpracę z samorządami, zarówno prowadząc szkolenia jak i w roli doradców. Zakończenie projektu przewidziano na koniec 1998 roku.

W grudniu ubiegłego roku, w Krakowie odbyło się spotkanie podsumowujące rok 1997. W spotkaniu tym udział wzięli przedstawiciele firmy "mundi", Związku Miast Polskich oraz MISTiA (Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji). Na podstawie opinii uczestników seminariów przygotowano ocenę ubiegłorocznego cyklu szkoleniowego, która zachęciła do kontynuowania pracy w nowym roku. Podczas grudniowego spotkania przygotowano program szkoleń na rok 1998, który obejmie kolejnych sześć seminariów. Podpisano także porozumienie pomiędzy ZMP, firmą "mundi" i MISTiA, na mocy którego od stycznia 1998 koordynację programu przejmuje MISTiA.

Koordynatorem projektu w Biurze Związku (od marca 1996 do grudnia 1997) była Alicja Stachowiak.

V. KOMISJE ZWIĄZKU

Komisje Związku pracowały w roku 1997 w zależności od potrzeb i przygotowywały stanowiska i opinie do projektów ustaw dla Zarządu Związku. Sygnalizowały również o potrzebach wystąpień Zarządu Związku w sprawach dotyczących problematyki samorządowej. Przedstawiciele Komisji uczestniczyli w posiedzeniach niektórych komisji sejmowych oraz zespołów Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, prezentując oficjalne stanowiska Związku oraz opinie w sprawach szczegółowych, przez siebie wypracowane.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego

Odbyła 3 posiedzenia w Poznaniu. Głównym przedmiotem pracy Komisji był projekt ustawy o strażach gminnych oraz projekty rozporządzeń wykonawczych dotyczących funkcjonowania straży gminnych. Reprezentanci Komisji uczestniczyli między innymi w posiedzeniach podkomisji sejmowej, obok przedstawicieli Zarządu i Biura Związku.

Komisja przygotowała ponadto projekt wystąpienia Związku do ministra spraw wewnętrznych i administracji z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmierzającej do dokonania zmiany rozporządzenia Ministra - Szefa urzędu Rady Ministrów z dnia 15 maja 1991 roku w sprawie określenia wykroczeń, za które pracownicy terenowych organów rządowej administracji ogólnej wykonujący zadania w zakresie państwowego nadzoru budowlanego oraz funkcjonariusze straży miejskiej są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego polegającej na wprowadzeniu zapisu upoważniającego funkcjonariuszy straży gminnych do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia określone w art. 10 ust.2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

22 września 1997 roku Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wydał rozporządzenie w sprawie określenia wykroczeń, za które funkcjonariusze straży gminnych (miejskich) upoważnieni są do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, oraz zasad i sposobu wydawania upoważnień (Dz. U. Nr 124 z 1997 roku, poz. 794), które - zdaniem Komisji - zawiera oczekiwane regulacje.

Komisja przygotowała również projekty wystąpień Zarządu do Jerzego Buzka - Prezesa Rady Ministrów i Janusza Tomaszewskiego - Wicepremiera i Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przyspieszenia prac nad rozporządzeniami, które winny zostać wydane w związku z wejściem w życie ustaw: o strażach gminnych i o ochronie zwierząt oraz prośbę o konsultowanie rozporządzeń ze Związkiem Miast Polskich. W odpowiedzi na wystąpienia nadesłano do Biura ZMP projekty tych rozporządzeń do zaopiniowania.

Przewodniczącym Komisji jest Andrzej Kacperek - komendant Straży Miejskiej w Piotrkowie Trybunalskim.

Komisja Budownictwa i Polityki Przestrzennej

Obradowała 1 raz w Poznaniu. Komisja sporządziła uwagi do projektu ustawy o zmianie ustaw: prawo budowlane i o zagospodarowaniu przestrzennym. Członkowie Komisji uczestniczyli w pracach Zarządu ZMP, opiniując między innymi projekt ustawy o renowacji i modernizacji obszarów zabudowanych.

Przewodniczącym Komisji jest Dionizy Beda - pełnomocnik prezydenta Rzeszowa ds. architektury, urbanistyki i geodezji, od niedawna wiceprezes Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast.

Komisja Edukacji

Odbyła 4 posiedzenia (w Bełchatowie, Pabianicach, Zgierzu i Suwałkach), podczas których omawiała kwestie dotyczące wielkości subwencji oświatowej i jej podziału, kosztów wprowadzenia zadań oświatowych, skutków finansowych i organizacyjnych reformy w oświacie, stosowania i konieczności zmian niektórych zarządzeń MEN, finansowania inwestycji oświatowych. Poprzez zaproszonych gości

członkowie Komisji mogli zapoznać się z pomysłami i zasadami tworzenia samorządu zawodowego nauczycieli i ponadzakładowych układów zbiorowych w oświacie. Wymieniono także doświadczenia i uwagi dotyczące funkcjonowania ustawy o systemie oświaty i Karty Nauczyciela. Komisja przedstawiła Zarządowi ZMP szereg wniosków i postulatów pod adresem administracji rządowej, które Zarząd zaakceptował jako stanowiska Związku w przedmiotowych sprawach.

Przewodniczącym Komisji jest Tadeusz Matusz - dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krakowa.

Komisja Finansowa

Odbyła w ubiegłym roku jedno posiedzenie w poszerzonym składzie - jako zespół roboczy przed posiedzeniem ZO ZMP w Ustroniu. Przedyskutowano założenia systemowej ustawy o finansach gmin, przygotowując projekt stanowiska ZO w tej sprawie.

Przewodniczącym Komisji jest Jan Maciej Czajkowski, wiceprezes Związku.

Komisja Gospodarki Komunalnej

Odbyła 5 spotkań (w Poznaniu), na których zaopiniowała projekty: ustawy o finansowaniu dróg publicznych, ustawy o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych, ustawy o wspieraniu inwestycji termomodernizacyjnych. Komisja podjęła również dyskusję nad projektem ustawy o odpadach i zajęła się omawianiem praktycznych zagadnień związanych z wdrożeniem ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Odniosła się ponadto do problemów związanych z organizacją lokalnego transportu zbiorowego i polityką komunikacyjną. Przedstawiciele Komisji uczestniczyli między innymi w spotkaniu zorganizowanym z inicjatywy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Prezesa Związku Miast Polskich poświęconym omówieniu zagrożeń ekologicznych w miastach oraz dyskusji na temat współpracy organów administracji rządowej i samorządowej w redukcji tych zagrożeń (24 marca 1997).

Pracami Komisji Gospodarki Komunalnej w ubiegłym roku kierował Piotr Hasiński - do niedawna burmistrz Pleszewa.

Komisja Inicjatyw i Polityki Gospodarczej

Nie spotkała się w 1997 roku ani razu.

Komisja Kultury

Odbyła w ubiegłym roku 6 posiedzeń (w: Karpaczu, Rzeszowie, Gdańsku, Kaliszu, Wrocławiu i Katowicach). członkowie Komisji dzięki licznym spotkaniom z przedstawicielami miejscowych środowisk związanych z kulturą zapoznawali się z problemami organizowania działalności kulturalnej w miastach o różnym charakterze i wielkości. Komisja zajęła stanowiska dotyczące: finansowania instytucji kultury zarządzanych przez gminy, współpracy Komisji Kultury ZMP z Ministerstwem Kultury i Sztuki, dyskutowała nad Kartą Kultury Polskiej sporządzoną w Kancelarii Prezydenta RP. Zwróciła się do miast członkowskich ZMP z apelem o przekazywanie środków finansowych i dóbr materialnych potrzebnych w likwidacji szkód powstałych w wyniku powodzi. Komisja omawiała między innymi ustawy: o muzeach, o biblio-

tekach, o bezpieczeństwie imprez masowych. Członkowie Komisji mieli możliwość przedstawienia problemów kultury samorządowej między innymi na spotkaniach z Barbarą Labudą - podsekretarzem stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Aleksandrą Woźnicką - dyrektorem Biura ds. Społecznych w Kancelarii Prezydenta RP i Jackiem Weissem - nowym wiceministrem Kultury i Sztuki.

Pracownikiem Komisji przewodniczący Krzysztof Tenerowicz - radny z Wrocławia.

Komisja Kultury Fizycznej

Nie spotkała się ani razu.

Komisja Małych Miast

Zebrała się 1 raz w Ustroniu. Komisja nominowała Braniewo do udziału w II edycji Konkursu "Gmina jakich mało". Konkurs przeznaczony był dla gmin o liczbie mieszkańców poniżej 20.000 mieszkańców, które wprowadziły w swojej działalności usprawnienia w dziedzinie ustawowo im przypisanych zadań. Rozwiązania te miały dotyczyć jednej z trzech grup tematycznych: usług komunalnych i ochrony środowiska, opieki społecznej i zdrowotnej, kultury i oświaty.

Przewodniczącym Komisji jest Jacek Koralewski - burmistrz Obornik Wlkp.

Komisja Ochrony Środowiska

Komisja spotkała się 3 razy (w: Poznaniu, Gdańsku i Zgierzu). Omówiono między innymi projekt współpracy z Ministerstwem Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Zasobów Naturalnych, opracowano zestawienie barier (trudności) związanych z przedsięwzięciami miast dotyczącymi ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju (w tym problemy inwestycyjne). Przyjęto stanowisko w sprawie współpracy z Polską Koalicją Przemysłową na rzecz opakowań przyjaznych środowisku. Omówiono również zagadnienia dotyczące zmiany w Prawie o ochronie środowiska, procedurę ocen oddziaływania na środowisko oraz gospodarkę odpadami w Szwajcarii. Posiedzenie w Gdańsku poświęcone zostało w całości "*Lokalnej Agendzie 21*". Ponadto przedstawiciele Komisji wzięli udział w spotkaniu z Ministrem Ochrony Środowiska, zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz przedstawicielami wybranych ministerstw i urzędów centralnych, na którym przedstawiono ogólną charakterystykę zagrożeń ekologicznych w miastach, omówiono kompetencje organów administracji rządowej i samorządowej w zakresie ograniczenia uciążliwości dla środowiska na przykładzie transportu wskazano czynniki utrudniające rozwiązywanie problemów ekologicznych w miastach. Komisja zwiedziła Targi Ekologiczne *POLEKO '97* w Poznaniu.

Przewodniczącym Komisji jest Zygmunt Kaźmierczak - prezes Spółki Wodno-Ściekowej „Prosna” w Kaliszu.

Komisja Polityki Społecznej

Zebrała się 4 razy (w: Poznaniu, Ostrowie Wielkopolskim, Gdańsku, Wrocławiu). Komisja omawiała zagadnienia związane z polityką zatrudnienia, systemem ubezpieczeń społecznych, prowadzeniem polityki prorodzinnej przez samorządy. W wyniku prac Komisji powstały stanowiska dotyczące: problemu bezdomności, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, sformułowano wnioski dotyczące prowadzenia

polityki prorodzinnej w polskich miastach oraz sporządzone zostało opracowanie pt. "Spojrzenie na politykę prorodziną samorządu terytorialnego". Członkowie Komisji uczestniczyli w zorganizowanej przy współudziale ZMP i Zarządu Miasta Gdańska VI Ogólnopolskiej Konferencji Stowarzyszenia Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej "FORUM" nt. "Nowoczesna pomoc społeczna wyzwaniem dla samorządów i organizacji pozarządowych".

Przewodniczącą Komisji jest Magdalena Kasprzyk - dyrektor MOPS w Opolu.

Komisja Turystyki

Spotkała się 3 razy (w: Karpaczu, Kaliszu i Warszawie) omawiając między innymi zasady funkcjonowania Centrum Informacji Turystycznej oraz systemu informacji wizualnej. Przedyskutowano problemy wynikające przy tworzeniu Planu Strategicznego Rozwoju Turystyki na przykładzie miasta Kalisza. Zapoznano się również z projektami realizowanymi w ramach programu TURIN oraz ustawą o świadczeniu usług turystycznych.

Przewodniczącym Komisji jest Józef Piotrowski - burmistrz Karpacza.

Komisja Zdrowia

Spotkała się w ub. r. dwa razy oraz - w poszerzonym składzie (jako zespół roboczy) przez ZO w Ustroniu.. Komisja podjęła dyskusję nad ustawami: o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym i zakładach opieki zdrowotnej. Komisja zajęła stanowisko w sprawie usamodzielniania samorządowych jednostek służby zdrowia, po zapoznaniu się z doświadczeniami z działalności Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej nr 1 w Rzeszowie.

Pracownikiem Komisji przewodniczył Janusz Solarz - dyrektor ZOZ nr 1 w Rzeszowie, obecnie wiceminister zdrowia.

VI. KONFERENCJE, TARGI, WYSTAWY, IMPREZY

VII Targi Inwestycyjne Miast Polskich *INVESTCITY* '97 odbyły się w dniach 24-27 listopada 1997 roku w Poznaniu równocześnie z POLEKO (targi ekologiczne), KOMEX (targi urządzeń komunalnych) i CAPITAL FAIR (targi finansowe). W Targach wzięło udział na stoiskach własnych i wspólnie z innymi miastami ponad 150 urzędów miast i gmin.

Po raz pierwszy wśród wystawiających na *INVESTCITY* firm (25) pojawili się wystawcy zagraniczni, konsorcjum firm francuskich (architekci, konsultanci).

Patronat honorowy objęła Państwowa Agencja Inwestycji Zagranicznych i Polska Agencja Rozwoju Turystyki.

W czasie targów zorganizowano 6 konferencji, których tematyka ściśle związana była z możliwościami pozyskiwania funduszy i finansowaniu inwestycji gminnych. Udział w seminariach zapewniono również przedstawicielom tych miast, które nie wykupiły powierzchni wystawienniczej. Wystawcy miast mieli również możliwość nawiązania bezpośrednich kontaktów z przedstawicielami biznesu polonijnego, którzy zwiedzali *INVESTCITY* przy okazji zorganizowanego przy współudziale Związku I Europejskiego Forum Polonii.

Ukazała się również, wydana przez Związek kolejna *edycja Katalogu Ofert Inwestycyjnych Miast Polskich*, tym razem oprócz wersji książkowej również na CD - ROM z opcją prezentacji ofert w internecie. W formie broszury opracowano dodatkowo informację pt. *Projekty Inwestycyjne Miast Polskich*. Było to konieczne ze względu na przesłanie przez miasta uczestniczące w Katalogu głównie ofert związanych ze sprzedażą lub dzierżawą nieruchomości, co nie oddało rzeczywistych, planowanych w miastach rodzajów inwestycji i po raz kolejny potwierdziło brak współpracy poszczególnych wydziałów w urzędach miast, które powinny ze sobą współpracować szczególnie przy realizacji przedsięwzięć promujących miasta, jakimi są zarówno targi INVESTCITY jak i Katalog Ofert Inwestycyjnych Miast Polskich.

Po raz trzeci pod patronatem Agencji Rozwoju Komunalnego odbył się podczas INVESTCITY konkurs na „*Najlepszą Ofertę Inwestycyjną Miasta / Gminy*”. W roku 1997 jury konkursu główny nacisk kładło na te zgłoszone projekty inwestycyjne, które mają szansę być osią rozwoju gminy, charakteryzując się jednocześnie użyciem nowoczesnych narzędzi finansowych. Nagrody otrzymały miasta: Koszalin, Tarnów i Opole, a wyróżnienia - Dąbrowa Górnicza i Czarnków.

Komisarzem Targów INVESTCITY jest Alicja Grenda (Biuro ZMP).

Podczas XIII Zgromadzenia Ogólnego w Ustroniu zorganizowaliśmy **konferencję** pt. *“Strategie rozwoju lokalnego miast członkowskich ZMP”*. Poza przedstawicielami miast, które - zdaniem ekspertów - mają najlepiej opracowane strategie rozwoju lokalnego, w konferencji udział wzięli: prof. Jerzy Parysek z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i dr Marek Ziółkowski ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Na konferencję przygotowano publikację zawierającą analizę stanu zaawansowania prac nad strategiami rozwoju miast.

W kwietniu ub. r. zorganizowano w Pogorzeli Warszawskiej we współpracy ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie **seminarium** pod patronatem USAID nt. *“Planowanie strategiczne rozwoju gminy, a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”*. Wykłady prowadzili eksperci z Warszawy.

W listopadzie w Poznaniu Biuro ZMP zorganizowało **dwa seminaria** nt. *“Strategia rozwoju lokalnego - wybrane problemy teoretyczne, metodologiczne i warsztatowe”*. Wykłady były prowadzone przez prof. Jerzego Paryska z UAM w Poznaniu oraz prof. Lucynę Wojtasiewicz z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Udział w nich wzięło 55 przedstawicieli miast członkowskich.

Tematykę związaną ze strategiami rozwoju miast prowadzi w Biurze Związku Tomasz Weigt.

Ze środków USAID Związek zorganizował przy współpracy miast **6 konferencji** w ramach realizowanego projektu *“Dzielnice, osiedla, sołectwa w miastach”*. Ich głównym tematem były możliwości nawiązywania współpracy jednostek pomocniczych z organizacjami pozarządowymi. Konferencje odbyły się jesienią w: Bielsku - Białej, Nowym Sączu, Żyrardowie, Szczecinie, Poznaniu i Dukli.

W konferencjach udział wzięli bardzo liczni przedstawiciele władz miejskich, działacze jednostek pomocniczych i przedstawiciele organizacji pozarządowych. Wykłady prowadzili zaproszeni eksperci i działacze różnych organizacji.

W połowie grudnia ub. r. odbyła się w Poznaniu **robocza konferencja** pt. *“Pięć*

miesiący po powodzi" zorganizowana wspólnie ze Związkiem Gmin Wiejskich RP. W konferencji udział wzięli przedstawiciele miast i gmin poszkodowanych przez powódź, minister Jerzy Widzyk - pełnomocnik rządu ds. usuwania skutków powodzi oraz przedstawiciele: Banku Światowego, Agencji Rozwoju Komunalnego i USAID.

Konferencja informacyjna w Ostrowie Wlkp., zorganizowana w lutym 1997 we współpracy z władzami miasta, nosiła tytuł „**Holding spółek komunalnych**”. Udział w Konferencji wzięło 70 przedstawicieli miast. Uczestnicy zapoznani zostali przez władze miasta i dyrektorów spółek komunalnych, działających w Ostrowie o możliwościach utworzenia holdingu i efektach, jakie przynosi holding dla gospodarki komunalnej.

14 lutego ub. r. zorganizowano w Zielonej Górze **konferencję informacyjną Programy Europejskie**, podczas której przekazano przedstawicielom blisko 100 miast członkowskich aktualna wówczas informację i materiały o różnych programach europejskich, dostępnych dla miast i gmin.

W dniach od 3 do 5 kwietnia 1997 roku odbyło się w Poznaniu **Paneuropejskie forum „Planowanie lokalne i regionalne”** (międzynarodowa konferencja CLRAE i ZMP, z udziałem 120 przedstawicieli ponad 20 krajów Europy). Ustalenia konferencji posłużą grupie międzyrządowej, koordynującej kwestie planowania lokalnego i regionalnego, w opracowywaniu dyrektyw i standardów europejskich w tym zakresie.

1 października 1997 roku, w przeddzień obrad Zgromadzenia Ogólnego, odbyła się w Opolu z udziałem blisko 80 przedstawicieli miast **konferencja „Zagospodarowanie odpadów stałych we współpracy międzygminnej - doświadczenia szwajcarskie i pierwsze próby w Polsce”**. Konferencja potwierdziła celowość podejmowania przez miasta i sąsiadujące z nimi gminy współpracy w zagospodarowaniu odpadów stałych. Stwierdzono także, iż doświadczenia szwajcarskie mogą być bardzo przydatne w organizowaniu takiej współpracy w Polsce.

W dniach 10 i 11 października 1997 r. odbyła się w Gubinie **II Konferencja Miast Partnerskich Polski i Niemiec - „Miasta Polski i Niemiec na rzecz zdrowej i czystej Europy”**. W Konferencji uczestniczyło blisko 100 przedstawicieli miast polskich i około 50 - miast niemieckich. Najważniejszym wątkiem obrad była wymiana doświadczeń w podejmowaniu przez miasta obu krajów przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska oraz w realizowaniu wspólnych, polsko-niemieckich projektów w tym zakresie. Ważnym ustaleniem Konferencji była konieczność spopularyzowania w Polsce *Lokalne Agendy 21*. Ubiegłoroczna Konferencja była dofinansowana dotacją z Polsko-Niemieckiej Fundacji Współpracy.

W dniach 27 i 28 października zorganizowane zostały w Cieszynie, pod patronatem Związku, **Dni Szwajcarskie**, które stanowiły odpowiednik innych bilateralnych konferencji miast partnerskich, współorganizowanych przez Związek. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele 10 par miast i gmin współpracujących z obu krajów.

W dniach 3 i 4 grudnia 1997 w Warszawie przedstawiciel Związku, Krzysztof Telka zaprezentował na współorganizowanym przez ZMP (m.in. z Fundacją Małych i Średnich Przedsiębiorstw i ARK) **IV Ogólnopolskim Forum Gospodarcze Małych i Średnich Przedsiębiorstw - „Samorząd terytorialny na rzecz rozwoju MŚP”** wyniki przeprowadzonej przez Związek ankiety na temat form popierania przez miasta rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości. Wnioski z tej ankiety zostały uwzględ-

nione w końcowym stanowisku Forum. Cztery z pięciu firm wytypowanych przez Zarząd Związku na podstawie rekomendacji miast członkowskich uzyskały wyróżnienia w Konkursie *Lider Przedsiębiorczości 1997*. Forum było poprzedzone międzynarodowym seminarium przygotowawczym w czerwcu ub. r., w którym uczestniczyli przedstawiciele Zarządu ZMP i miast członkowskich.

VII. ZWIĄZEK WOBEC POWODZI

W związku z klęską powodzi, jaka nawiedziła Polskę, Związek, podobnie jak inne organizacje, podjął działania na rzecz niesienia pomocy powodzianom.

10 lipca Prezes Związku zwrócił się z apelem do miast członkowskich z apelem o pomoc w różnych formach dla miejscowości dotkniętych klęską powodzi. Utworzono specjalne konto, na które osoby prywatne i inne podmioty mogły wpłacać pieniądze. Ogółem na konto wpłynęło ponad 105.000 zł (głównie od osób prywatnych). Miasta członkowskie Związku, zarówno w odpowiedzi na apel Prezesa, jak i z własnej inicjatywy przekazywały miastom i gminom dotkniętym powodzią najpotrzebniejsze artykuły pierwszej potrzeby jak i inne środki rzeczowe i pieniężne. Jak wynika z przeprowadzonej przez Biuro ZMP ankiety, na którą odpowiedziały 153 miasta członkowskie (niemal wszystkie, które nie były dotknięte powodzią), ogółem przekazały one tylko w pierwszych tygodniach po powodzi środki w wysokości 17.570.000 zł, nie licząc pomocy technicznej, rzeczowej, miejsc na koloniach i obozach itp.

Zarząd Związku odbył dwa nadzwyczajne posiedzenia (w lipcu i w sierpniu) poświęcone m. in. działaniom jakie winien podjąć Związek na rzecz gmin poszkodowanych przez powódź.

W lipcowym posiedzeniu, które odbyło się wspólnie z posiedzeniem Zarządu Unii Metropolii Polskich, uczestniczył Andrzej Piłat - ówczesny pełnomocnik rządu ds. usuwania skutków powodzi. Odnosząc się do jego wystąpienia przedstawiciele ZMP i UMP wskazali między innymi na niedocenianie przez rząd roli samorządów terytorialnych, przypominając, iż z ich inicjatywy nastąpiła pełna mobilizacja różnych służb w celu niesienia pomocy, zarówno rzeczowej jak i finansowej, dla terenów objętych powodzią od początku wystąpienia kataklizmu. Sceptycznie odniesiono się do możliwości stworzenia optymalnego programu odbudowy i modernizacji terenów zalanych przez powódź w terminie dwóch tygodni, zwłaszcza przy braku konsultacji jego założeń z lokalnymi samorządami. Zastrzeżenia wzbudziło także wydanie pakietów ustaw nadzwyczajnych bez wcześniejszej konsultacji z przedstawicielami samorządów terytorialnych. Negatywnie oceniono istniejący system ratownictwa, zwracając uwagę na brak koordynacji działań, brak łączności i absolutną niewydolność służb cywilnych. Zarządy obu organizacji wystosowały pismo do wicepremiera Marka Belki z sugestiami dotyczącymi rozwiązań prawnych w dziedzinie finansów publicznych w związku z trwającą powodzią m.in.: konieczności opracowania systemu rekompensaty utraconych przez gminy w wyniku powodzi dochodów własnych.

Podczas sierpniowego posiedzenia Zarządu przyjęto m. in. założenia dalszych działań Związku Miast Polskich w ramach pomocy miastom i gminom objętym powodzią: dalszej pomocy doraźnej, szczególnych akcji doraźnych (miejsc w szkołach) oraz monitoring szkód i odbudowy zniszczeń.

Kontynuacją tych zamierzeń jest projekt finansowany ze środków USAID „Określenie strat i monitoring odbudowy infrastruktury komunalnej w gminach dotkniętych powodzią”, realizowany wspólnie z innymi krajowymi organizacjami gmin oraz ze stowarzyszeniami i związkami gmin z terenów dotkniętych powodzią.

VIII. UDZIAŁ W ORGANIZACJACH MIĘDZYNARODOWYCH - WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

1. Udział w samorządowych organizacjach europejskich

W roku 1997 kontynuowana była działalność przedstawicieli Związku w samorządowych organizacjach europejskich. Przedstawiciele Związku uczestniczyli w pracach Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE - "izby samorządowej" Rady Europy). Delegaci Związku do CLRAE brali w minionym roku udział w pracach grup roboczych działających przy CLRAE. Delegatami Związku do CLRAE są obecnie: Wojciech Sz. Kaczmarek, Jan Olbrycht, Jan M. Czajkowski i Mieczysław Janowski. Przewodniczącym delegacji polskiej do CLRAE jest Prezes Związku, Wojciech Sz. Kaczmarek.

Związek jest członkiem Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR), europejskiej sekcji Światowego Związku Władz Lokalnych (IULA). Delegatami Związku do władz CEMR są: Wojciech Sz. Kaczmarek i Jan Olbrycht. Burmistrz Cieszyna, Jan Olbrycht jest wiceprzewodniczącym CEMR. Uczestniczy on w posiedzeniach organów statutowych CEMR - Biurze Wykonawczym i Komitecie Politycznym, a także w licznych konferencjach i debatach. Jako zastępca Prezesa Kaczmarka w CLRAE Jan Olbrycht: przewodniczy Komisji Kongresu ds. stanu demokracji lokalnej w krajach członkowskich, a także uczestniczy w pracach Komitetu Pilotującego program „Ambasady Demokracji Lokalnej” i w zespole doradców Sekretarza Generalnego Rady Europy ds. współpracy transgranicznej jako przedstawiciel CLRAE.

Dzięki członkostwu w CEMR Związek zorganizował w lutym ub. r. udział przedstawicieli 12 miast członkowskich Związku w „gieldzie programów europejskich” *DIRECTORIA V* w Strasbourgu. Udział ten był w znaczącym stopniu dofinansowany ze środków Unii Europejskiej.

Związek kontynuuje współpracę z Sekretariatem Generalnym Komisji Europejskiej do spraw Związków Bliźniaczych. Związek koordynuje *program Community Aid for Twinings*.

W 1997 roku uzyskaliśmy dofinansowanie Komitetu Integracji Europejskiej na opracowanie i wydanie publikacji na temat współpracy zagranicznej gmin. Pozycja ta zostanie wydana w 1998 roku w nakładzie 5000 egzemplarzy. Będzie zawierać podstawowe dane na temat działalności zagranicznej gmin polskich, ich kontaktów oraz uwag co do barier i możliwości stworzenia nowych form współpracy. W celu zebrania danych do wydawnictwa w 1997 roku wysłano ankietę do wszystkich gmin polskich z pytaniami dotyczącymi współpracy.

Związek koordynuje również *program ECOS/Ouverture* (Polska z wyjątkiem województw nadbałtyckich, które są objęte działaniem biura bałtyckiego w Gdańsku).

2. Współpraca z zagranicznymi organizacjami miast

ZMP utrzymuje stałe kontakty z krajowymi sekcjami Rady Gmin i Regionów Europy. Dzięki tym kontaktom możliwe jest poszukiwanie partnerów dla gmin polskich, które chcą nawiązać współpracę bliźniaczą. W związku ze zbliżającym się wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej zauważa się wzrastające zainteresowanie programem gmin bliźniaczych.

W ramach współpracy z Sekcją Niemiecką CEMR, zrzeszającą niemieckie organizacje samorządowe, w tym *Deutsche Städtetag*, w marcu i lipcu odbyły się posiedzenia dwustronnej Grupy Roboczej. W dniach 10-11 października w Gubinie odbyła się II Konferencja Miast Partnerskich Polski i Niemiec pod hasłem "Miasta Polski i Niemiec na rzecz zdrowej i czystej Europy".

Kontynuowano także współpracę ze Związkiem Miast Szwajcarskich (*Schweizerischer Städte Verband*). Przedstawiciele ZMP wzięli udział w obchodach 100-lecia istnienia SSV. W minionym roku nadal odbywały się seminaria szkoleniowe (6) dla przedstawicieli samorządów i urzędów naszych miast członkowskich, prowadzone przez szwajcarską firmę konsultingową "mundi", działającą w Polsce na zlecenie SSV.

W kwietniu 1997, przedstawiciele ZMP wzięli udział w przygotowanej i sfinansowanej przez Związek Miast Austrii (*Österreichischer Städtebund*) podróży informacyjnej nt. bezpośrednich i pośrednich wyborów burmistrzów, które w Austrii przeprowadzane są w obu formułach (w różnych landach).

Współpraca z *Local Government International Bureau* (specjalna instytucja ds. współpracy zagranicznej miast Wielkiej Brytanii, ściśle współdziałająca z *Association of Local Authorities* - brytyjskim Stowarzyszeniem Władz Lokalnych) koncentrowała się w roku 1997 na przygotowaniach do kolejnej konferencji miast partnerskich z obu krajów, która odbędzie się w 1999 roku w Sefton.

Współpraca ze Związkiem Gmin Fińskich (*Suomen Kuntaliitto*) także koncentrowała się na przygotowaniu kolejnej konferencji miast partnerskich Polski i Finlandii, zaplanowanej na wrzesień br. w Kuopio. Termin ten może zostać jednak zmieniony w przypadku przesunięcia na wrzesień wyborów komunalnych w Polsce.

IX. EKSPERTYZY, OPRACOWANIA, PUBLIKACJE, ANKIETY

Podstawową formą działalności informacyjnej Związku było redagowanie i wydawanie comiesięcznej wkładki "*Samorząd Miejski*" w Tygodniku "*Wspólnota*". Ukazało się 10 numerów wkładki, która zawierała m.in. relacje z posiedzeń organów Związku i wszystkie stanowiska organów Związku, informacje o konferencjach, sympozjach i szkoleniach organizowanych przez Związek lub z jego udziałem. Na łamach „SM” pojawiały się ponadto materiały poświęcone miastom obchodzącym jubileusze swojej „miejskości”, a także wiele informacji o innowacjach wprowadzanych w miastach członkowskich ZMP, o ciekawych wydarzeniach czy szczególnie trudnych problemach („Kronika krajowa - Z życia miast”). Wkładka informowała o projektach realizowanych przez Związek i o jego działaniach na forum europejskim. Przeprowadzona w grudniu ub. r. w miastach członkowskich ankieta nt. działalności informacyjnej Związku przyniosła pozytywną ocenę „SM”.

Rzecznik prasowy Związku rozpowszechniał informacje o ważniejszych wydarzeniach w związku wśród głównych mediów polskich (telewizji, radia, krajowej i regionalnej prasy codziennej, agencji informacyjnej itp.). Zainteresowanie mediów tematyką samorządową jest jednak niewielkie, wyjąwszy momenty, w których samorządy protestują, zwracają się z wnioskami do Trybunału Konstytucyjnego, lub kiedy w miastach zdarzają się konflikty polityczne.

W ramach grantu otrzymanego z USAID opublikowano przetłumaczoną wcześniej książkę (poradnik) *"Systemy informacji przestrzennej (GIS) - planowanie i wdrażanie"*, której dystrybucja odbywa się bezpłatnie. Książka ma ogromną zaletę praktyczną, jest bowiem oparta na doświadczeniach wielu miast i gmin amerykańskich (nawet bardzo małych), które wdrożyły u siebie - przy pomocy finansowej stanów i budżetu federalnego - systemy GIS. System „wielofunkcyjnego katastru”, jak w skrócie określają pełną wersję GIS specjaliści, jest bez wątpienia jedynym narzędziem kompleksowego zarządzania sprawami lokalnymi w gminie.

Przygotowana do druku jest druga książka, której wydanie umożliwi grant USAID - *"Efektywność usług komunalnych"*. Jest to poradnik amerykański, przedstawiający konkretne metody oceny efektywności usług publicznych, świadczonych przez samorządy w USA. W Polsce metody takie nie są dotąd - poza nielicznymi i niesystematycznymi wyjątkami - stosowane. Ich upowszechnienie będzie ze wszech miar pożądane, z jednej bowiem strony umożliwi optymalizowanie jakości świadczonych wobec mieszkańców usług, z drugiej ułatwi samorządom dokonywanie merytorycznej samooceny swojej działalności (nie ma to oczywiście związku z oceną polityczną, ale może ułatwić argumentację na rzecz wprowadzanych lub proponowanych rozwiązań).

W ramach projektu *"Dzielnice, osiedla, sołectwa w miastach"* został wydany **Informator** *"Jednostki pomocnicze samorządu terytorialnego w miastach"*, stanowiący interesujące kompendium poważnych materiałów eksperckich i ciekawych dokumentów źródłowych, dotyczących funkcjonowania jednostek.

W roku 1997 Biuro Związku przeprowadziło w miastach członkowskich szereg ankiet. Uzyskane w ten sposób dane posłużyły organom Związku w pracach nad formułowaniem stanowisk. Inne informacje i wnioski wypływające z podsumowania ankiet służą zarządowi i Biuru do podejmowania decyzji dotyczących rozmaitych przedsięwzięć (np. co do zmian w formule organizacyjnej *INVESTCITY*), tematyki organizowanych szkoleń i konferencji itp.). Trzeba w tym miejscu podkreślić, że dane dostarczane przez miasta stanowią bardzo cenny materiał, umożliwiający Związkowi lepsze rozeznanie i reprezentowanie rzeczywistych potrzeb i interesów miast. Z drugiej jednak strony zdarza się, że dane te nie są wystarczająco sprawdzone i bywają kwestionowane przez naszych partnerów.

W ubiegłym roku Biuro Związku przeprowadziło ankiety dotyczące:

- oceny seminariów organizowanych przez Związek Miast polskich i MUNDI (firma konsultingowa działająca na zlecenie Szwajcarskiego Związku Miast),
- współpracy miast z organizacjami pozarządowymi (wyniki opracowane i wydane w postaci broszury,
- oceny Targów *INVESTCITY 97* wśród ich uczestników,

- oceny działalności Związku Miast Polskich w tym zwłaszcza działalności informacyjnej oraz oczekiwań miast członkowskich od Związku (wyniki wstępnie opracowane, po uzupełnieniu będą opublikowane w postaci broszury),
- *"Miasta Powodzianom"*, nt. wysokości strat, najczęściej zgłaszanych potrzeb i udzielonej przez miasta pomocy; informacja opracowana na podstawie ankiety o pomocy udzielonej w I okresie po powodzi przez miasta członkowskie była rozpowszechniana w postaci broszurki wśród dziennikarzy;
- stopnia zaawansowania prac nad opracowaniem i wdrażaniem strategii rozwoju lokalnego miast członkowskich ZMP, (wstępne wyniki w materiałach na konferencję w Ustroniu; w przygotowaniu broszura na ten temat);
- form wspierania przez miasta małych i średnich przedsiębiorstw (wyniki zaprezentowano na Forum Małej i Średniej Przedsiębiorczości, w przygotowaniu broszura),
- współpracy miast i gmin polskich z miastami i gminami partnerskimi za granicą (odpowiedzi, które obecnie wpływają do Biura ZMP, posłużą do przygotowania większego opracowania na ten temat, na które Związek otrzymał grant z Komisji Europejskiej),
- subwencji ogólnej, subwencji szkolnej (w kontekście wydatków miast na oświatę), podatku od środków transportu (w kontekście subwencji drogowej), których wyniki zostały opracowane w ujęciach tabelarycznych i przedstawione komisjom sejmowym w trakcie prac nad budżetem.

X. BIURO ZWIĄZKU

Wzrastający zakres działalności Związku, możliwy dzięki wzrostowi jego budżetu i realizowanym projektom ze środków USAID, spowodował potrzebę wzrostu zatrudnienia w Biurze, zwłaszcza koordynatorów projektów i obsługi administracyjnej. Biuro liczy na koniec lutego 1998 roku 26 pracowników (24 i 1/4 etatu). Są to:

- dyrektor Biura (Andrzej Porawski)
- zastępca dyrektora: ds. administracyjnych (Jolanta Hałas)
- zastępca dyrektora ds. promocji (Alicja Grenda),
- główna księgowa (Maria Pietsch, 1/2 etatu)
- radca prawny (Tomasz Marcinkowski, 1/2 etatu)
- specjaliści ds. współpracy zagranicznej (Anna Brzozowska, Alicja Stachowiak),
- specjalista ds. ankietowania miast (Aneta Kręc),
- specjaliści ds. gospodarki komunalnej (Magdalena Misiewicz, Tomasz Weigt),
- dziennikarze (Ewa Parchimowicz, Zenon Bosacki, Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak, Witalis Nowicki),
- koordynatorzy projektów (Mirosława Posern-Zielińska, Danuta Żuromska, wynagrodzenia finansowane ze środków USAID),
- specjalista ds. bazy danych (Ewa Ziółkowska),
- specjaliści ds. organizacyjnych (Urszula Grabowska, Krzysztof Paczyński),
- księgowe (Małgorzata Maćkowiak, Sylwia Jędrzejczak),
- sekretarka (Joanna Kruszona),
- pracownicy techniczni (Marta Pietsch 3/4 etatu, Maciej Schiffamnn),
- sprzątaczką (Krystyna Maciejewska 1/2 etatu).

Planowany w budżecie 1997 roku fundusz płac został wykonany (po korekcie) w 100,3 %. Wydatki na wynagrodzenia zasadnicze stanowiły 13,1% łącznych wydatków Związku, a wraz ze składkami ZUS i "trzynastką" - 21,2 % całkowitych kosztów funkcjonowania Związku.

XI. NOWI CZŁONKOWIE ZWIĄZKU

W ciągu 1997 roku do Związku przystąpiło **13 miast**: Jarocin, Złotów, Żyrardów, Głowno, Parczew, Połaniec, Jarosław, Trzcianka, Nowa Ruda, Brusy, Namysłów, Skawina i Jasło.

Ze Związku nikt nie wystąpił. Liczba członków Związku w dniu 31 stycznia wynosi **232 miasta**.

W miastach członkowskich Związku zamieszkuje 17.498.416 mieszkańców, tj. 73,1 % ogółu ludności miejskiej (45 % ludności Polski).

XII. BUDŻET ZWIĄZKU

Budżet Związku przekroczył w roku 1997 kwotę 3.000.000 złotych, będąc **o ponad 80 % większy niż w roku 1996**. Wzrost ten był **możliwy dzięki otrzymaniu wielu dotacji, w tym zwłaszcza z USAID**, stanowiących ponad 1/3 przychodów Związku. Równocześnie trzeba zastrzec, że wszystkie otrzymane dotacje miały charakter celowy, a więc musiały być wydane na ustalone z donatorem przedsięwzięcia. Dla pełnej obiektywności należy także podkreślić, że Związek miał w trakcie rozmów z USAID możliwość wpływania na kształt objętych grantami projektów, a w przypadku innych dotacji sam o nie występował, określając cele, na jakie zamierza je wydać.

Uzyskane w roku ubiegłym dotacje są niewiele mniejsze niż zrealizowane wpływy ze składek członkowskich, które **po raz pierwszy stanowią mniej niż połowę wszystkich przychodów Związku**. Taka sytuacja jest bardzo korzystna i świadczy o rosnącej wiarygodności Związku wobec partnerów, którzy dofinansowują różne organizacje w Polsce. Z drugiej jednak strony ofiarodawca głównej części tych dotacji, USAID, kończy niebawem działalność w Polsce, zatem to główne obecnie źródło dotacji wkrótce zniknie. Trzeba zatem podjąć działania, aby zwiększyć możliwości pozyskiwania źródeł dofinansowywania działalności Związku ze środków ulokowanych w różnych programach Unii Europejskiej. W perspektywie zbliżającej się integracji Polski z Unią Europejską źródło to, obecnie jeszcze na ogół trudno dostępne, będzie coraz bardziej naturalne. W tym celu w 1998 roku podejmowane są działania na rzecz rozszerzenia współpracy z partnerami w Europie, w tym zwłaszcza w kontekście przygotowania władz lokalnych w Polsce do integracji z Unią.

Ważną pozycją w przychodach Związku są nadal **wpływy z INVESTCITY**.

W niniejszym sprawozdaniu zwrócono uwagę jedynie **na najważniejsze tendencje** w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych na działalność Związku. Całościowa ocena finansów Związku w roku ubiegłym znajduje się w **sprawozdaniu finansowym z realizacji budżetu Związku w roku 1997**, przygotowanym przez Biuro Związku i zaopiniowanym przez Komisję Rewizyjną. Sprawozdanie finansowe stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania merytorycznego z działalności Związku w 1997 roku.

XIII. SKŁAD ORGANÓW ZWIĄZKU

1. ZGROMADZENIE OGÓLNE

W skład Zgromadzenia Ogólnego, na podstawie aktualnych uchwał rad miast członkowskich, wchodzi:

- 75 prezydentów i 7 wiceprezydentów miast,
- 112 burmistrzów i 10 ich zastępców,
- 10 przewodniczących i 2 wiceprzewodniczących rad,
- 12 radnych,
- 2 członków zarządów miast,
- 1 radca prawny,
- 1 kierownik jednostki robót publicznych.

2. ZARZĄD ZWIĄZKU MIAST POLSKICH

W 1997 roku Zarząd pracował w składzie:

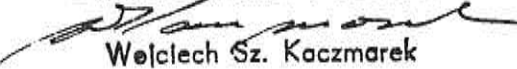
1. Wojciech Szczęsny Kaczmarek, prezydent Poznania, prezes Związku,
2. Franciszka Cegielska, prezydent Gdyni, wiceprezes,
3. Jan Maciej Czajkowski, prezydent Zgierza, wiceprezes,
4. Jan Olbrycht, burmistrz Cieszyna, wiceprezes,
5. Rudolf Borusiewicz, radny Nowego Sącza, starosta Sądecki,
6. Stanisław Drozdowski, burmistrz Sępólna Krajeńskiego,
7. Henryk Dziwior, prezydent Katowic,
8. Paweł Głuch, prezydent Starogardu Gdańskiego, skarbnik Zarządu,
9. Mieczysław Janowski, prezydent Rzeszowa,
10. Tadeusz Kopacz, burmistrz Braniewa,
11. Dariusz Krajowski-Kukiel, prezydent Płocka,
12. Józef Lassota, prezydent Krakowa,
13. Józef Piotrowski, burmistrz Karpacza,
14. Tomasz Posadzki, prezydent Gdańska,
15. Mirosława Rutkowska-Krupka, prezydent Piły,
16. Marcin Święcicki, prezydent m.st. Warszawy,
17. Krzysztof Telka, radny RM Radomia.

3. KOMISJA REWIZYJNA

Pracowała w ubiegłym roku w składzie:

1. Marek Kozłowski, wiceprezydent Białegostoku, przewodniczący,
2. Wojciech Kierwajtys, wiceprezydent Elku do października,
3. Mirosław Symanowicz, przewodniczący RM, od grudnia prezydent Siedlec,
4. Andrzej Zabiegliński, wiceprezydent Żor,
5. Stanisław Żwiruk, prezydent Tarnobrzega.

**P R E Z E S
ZWIĄZKU MIAST POLSKICH**

Wojciech Sz. Kaczmarek

Informacja o udziale członków Zarządu ZMP w posiedzeniach Zarządu w 1997 roku

Nazwisko	17-18.01 Siedlce	7-8.02 Poznań	13.03 Ustron	11-12.04 Radom	17.05 Poznań	13-14 Tarnów	19.07 Warszawa	4.08 Poznań	29-30.08 Żory	2.10 Opole	24-25.10 Głogów	28.11 Warszawa	19.12 Poznań	Ogółem +/0/- 11/-2
W. Kaczmarek	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	11/-2
F. Cegielska	+	-	+	+	+	0	+	-	0	0	+	+	0	7/4/2
J. Czajkowski	+	+	+	0	+	0	-	+	+	+	0	+	+	9/3/1
J. Olbrycht	-	+	+	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+	9/-4
R. Borusiewicz	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	10/-3
S. Drozdowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	12/-1
H. Dziewior	0	0	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0	-	2/10/1
P. Gluch	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	-	-	-	7/-6
M. Janowski	+	+	+	0	+	+	+	-	0	+	+	+	+	10/2/1
T. Kopacz	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	11/-2
D. Krajowski- Kukiel	x	x	x	+	-	0	+	+	+	+	-	+	+	7/1/2
J. Lassota	0	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+	-	4/8/1
J. Piotrowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	3/-10
T. Posadzki	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-	4/-9
M. Rutkowska- Krupka	+	+	-	+	+	-	-	+	+	-	+	+	+	9/-4
M. Święcicki	+	+	+	+	+	0	+	-	0	0	0	+	0	7/5/1
K. Telka	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+	+	10/-3

+ obecność

0 obecność przedstawiciela

- nieobecność

